

ZOMBOR és VIDÉKE

BACS-BODROGH MEGYEI POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség:
Kossuth-utca 166 szám, Falcione-féle ház.
Kiadóhivatal:
Oblát Károly könyvnyomdája, Kossuth Lajos-utca.

Felölös szerkesztő:
Dr. ALFÖLDY ÁRPAD.

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.
Naptartóknak: Egész évre 8 kor., Félévre 4 kor., Egy nevedévr. 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Iparfejlesztés Magyarországon.

Az iparfejlesztési eszme szálló igévé vált testünk és vérünkbe menvén már által. Eleinte a mozgalom elvétve csak emitt-amott hangzott fel a pártolós czímén; czélját, horderejét nem ösmervén kevés hívekre is akadva:

Azóta lassan a magyar erő és szívérsága, bámulatos kitartásával csodákat művelt és a külföld figyelmét felhívá.

Agrár állam voltunk egy évezreden át, annak is maradunk! Bocsjátuk mindjárt további fejtegetéseink eleibe, mert ellenségeink akna munkája folyik ellenünk ama védjegy alatt, hogy sem iparunk sem földművelésünk nem léssen ezentúl. Tévednek a tisztelt urak, fondorlataik nálunk talajra nem találak. Sokkal józanabb gondolkozású nép vagyunk, mintsem velünk elhitelnék, hogy az ipar mátlól holnapra érvényesülhet. Ama cseli vagy német gyári munkás, kinek már harmadik generációja a szövöszék vagy a műhelyben állt, ami földműves népünköl nem kerülhet ki, egyszerű átvédles folytán azt mi is nagyon jól tudjuk, hogy a fajtabeli munkásokat mint a fiatal csemetét nevelni kell — és e munka időt igényel.

Eppen ezen okoknál fogva a kereskedelmi Miniszter urnak figyelmét felhívánk, hogy gondját oly iparágak teljesítésére fordítsa, melyek népünk jellegével és jellemével összhangzásba hozhatók. Mert ha a keresk. Minisztérium ebbeli inteniójukat jól fogjuk fel, nem a jövő zenéjét vélik látni az új iparfejlesztésben, — hanem a jelenre is tekintettel kell lenni, az e téren hozott nagy pénzázdozatok fejében.

A gépipar megfelel a magyar ember hajlamának és jól esik is látnunk, hogy ez iparágazatban még a külfölddel szemben is már előkelő helyet foglalunk el. Hogy a magyar kir. kereskedelmi Miniszterium e téren a helyes uton jár, bizonyítja, hogy a nagy találmánynak az önműködő fék zöknek, mely általa kipróbálva a vasuti kisikamlás balcserei ellen kitűnően bebizonyultak a budapesti szabadalmazott önműködő fékező és gépgyár Részvény-Társaságnak a legmesszebb menő kedvezményekben részesíté. Ez az iparág, amennyiben a külföld e találmány horderejét is már magáévé tette, hazánknak fényt és dicsőséget fog szerezni, az ebből eredő anyagi haszontól eltekintve. A Részvény-Társaság élén nagynevű elnöke báró Nikolics Fedor önmegmáltósága áll, ki minden kiváló hazafias dolognak nagy lelki pártfogója.

Amint halljuk: a társaság városunkban szándékozik telepedni; szívesen üdvözöljük a társaságot, mert Zombor város lakósága új munkát fog lelmi általuk. Előzékenységre és pártfogásra biztosan számíthat.

Városi közgyűlés.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága 1901. évi június hó 12-én d. e. 9 órakor a városháza nagytermében rendes közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő:

1. Polgármesteri jelentés a közügyek állapotáról.
2. A m. kir. belügyminiszternek intézvénye a városi adópótlék szedése iránt alkotott szabályrendelet módosítása iránt.
3. A m. kir. belügyminiszterium rendelete a köztisztasági és közrendészeti szabályrendelet módosítása tárgyában.
4. A m. kir. belügyminiszterium intéz-

vénye a bajai uti 11. összeírasi számú teleknek a zombori ipari hitel és árucárnok szövötkezet részére történt átadásának jóváahyása tárgyában.

5. A m. kir. földművelési miniszter intézvénye a birtokos és gazdatiszt közötti jogviszonyok szabályozásáról szóló 1900. évi XXVII. t. cz. meghirdetése tárgyában.

6. Főispáni átirat, melylyel Csathó Ferenc szegedi kir. ítélőtábla elnökének köszönő levelét közli.

7. Főispáni átirat az üresedésben lévő adópénztári ellenőri s egyéb állások ideiglenes helyettesítése tárgyában.

8. Üresedésben lévő tanácsnoki állásra pályázat kiírása.

9. Pozsony szab. kir. város közönségének átirata az összeférhetlenségi törvény megalkotása miatt az országgyűlés képviselőházához intézett üdvözölő felirathoz hasonló felirat felterjesztése tárgyában.

10. A városi tanács előterjesztése földelhordási helyek kijelölése tárgyában.

15. Az 1900. évben készített aszfaltjárdaokról szóló felülvizsgálati jegyzőkönyv és ezzel kapcsolatosan a vállalkozó részvényitársaság kérelme ezen munkálatokért kiérdemelt munkadíjakról a kötelezvény kiadása iránt.

12. A gazdasági és pénzügyi bizottság javaslata a sörházban levő szárazmalom és malomépület eladása tárgyában.

13. A városi tanácsnak jelentése a vadászati jog bérbeadásának eredménye iránt.

14. A szinügyi bizottság előterjesztése a folyó évi szinévadra beérkezett kérvényekről.

15. A városi házépítészir és kövezési alap 1900. évi zárszámadása.

16. A városi nyugdíjalap 1900. évi zárszámadása.

17. A városi kórházalap 1900 évi zárszámadása.

18. A városi szegényalap 1900 évi zárszámadása.

19. A városi szépitészeti alap 1900 évi zárszámadása.

20. A Falcione Gyula ösztöndíjalapítvány 1900. évi zárszámadása.

KEKDEZZÜK MEG A HAZIORVOST!

LEGKITÜNÖBB
ASZTALI VIZ!

KRONDORFI
SAVANYÚVIZ

MINT GYÓGYITAL

MINDEN HURUTOS BANTALMAKNÁL
legjobban ajánlva!

21. A Parosetich Agátha ösztöndíjalapítvány 1900 évi zárszámadása.
22. A Papházi Dóme ösztöndíjalapítvány 1900. évi zárszámadása.
23. A Stebler-Blumenthal ösztöndíjalapítvány 1900. zárszámadása.
24. A Schaffner József ösztöndíjalapítvány 1900. évi zárszámadása.
25. A Koczik Lajos alapítvány 1900. évi zárszámadása.
26. A Gyalokay Rozália ösztöndíjalapítvány 1900. évi zárszámadása.
27. A zeneakadémia alap 1900. évi zárszámadása.
28. A Gyalokay Rozália szegényalap 1900. évi zárszámadása.
29. A Barthal József ösztöndíjalapítvány 1900. évi zárszámadása.
30. A zombori kereskedő ifjak alapítványa 1900. évi zárszámadása.
31. A létesítendő városi árvaház alapítvány 1900. évi zárszámadása.
32. Az 1900. évi árvapénztári mérleg.
33. A Gyalokay Rozália ösztöndíjalapítvány 1899. évi számadása.
34. A Stebler Blumenthal-féle ösztöndíjalapítvány 1899. évi számadása.
35. A Parosetich Agátha-féle ösztöndíjalapítvány 1899. évi számadása.
36. Gergurov Milán városi főmérnök kérvénye szabadság iránt.
37. Martinovits György városi rendőr-felügyelő kérvénye szabadság iránt.
38. Ugyanannak kérvénye 400 kor. fizetési előleg iránt.

Hírek.

* **Kinevezések.** A király Petrovits László újbudéki törvényszéki aljegyzőt a titeli járásbíróvához eljárás bíróvá nevezte ki. — A honvédelmi miniszter Varjas Sándort a szabadkai 6. honvédszázados főhadnagyává 1901. évi június hó elsejével tartalékos hadapród tiszt-helyettesé nevezte ki.

Egyházi hírek. Vajda Ottó adai káplán Foktőre, Kersch Mihály szabadkai hitoktató Ludasra, Páv Ferenc foktőri káplán Adára kinevezetett adminisztrátornak.

* **Szegények ügyvédei.** A zombori ügyvéd-egylet közhírré teszi, miszerint a zombori kir. járásbírósa területén lakó, szegénységet igazoló ügyfeleket ugy a peres és perenkívüli, valamint fenytől-ügyekben díjtalanul képviselik 1901. június hóra: Bugarszky Szilárd dr., Buják József dr., Scheer Armin dr., Strasser Lajos dr.

Jogügyi bizottsági ülés. Zombor szob. kir. város jogügyi bizottsága 1901. évi június hó 8-án szombaton d. e. 7/2, 11 órakor ülést tart, melynek tárgyszora a következők: 1. A m. kir. belügy-miniszternek intézkvénye a városi adópótlék szedése iránt alkotott szabályrendelet módosítása iránt. 2. Az 1900 évben készített aszfaltjárdaokról szóló felülvizsgálati jegyzőkönyv és ezzel kapcsolatosan a váltalkozó részvenytársaság kérelme ezen munkálatokért kideremlített munkadíjakról a kötelezően kiadatása iránt. 3. A városi tanácsnak jelentése a vadászati jog bérbeadásának eredménye iránt.

* **Ügyvéd-egyleti választmány.** Vettük a következő meghívót: A zombori ügyvéd-egyletnek 1901. évi június 6-án d. e. 10 órakor az egylet elnöke lakásán tartandó választmányi ülésére t. kartárs urat, mint a zombori ügyvéd-egylet választmányának tagját, tisztelettel meghívom. Tárgyszorokat: 1. Az új polgári perendrtárs törvénytervezetere az ügyvédi kamara

által felterjesztendő felirat megvitatása. 2. szabadkai ügyvédi kamara l. h. 9-én megtartandó választmányi ülésén való tömeges megjelenés iránti intézkedés.

* **Juniális.** Vértési Károly, a kiváló író, és neje szombaton a Sikara erdőben ényes családi juniálást rendeztek. A mulatságon jelen voltak: Danninger Adámné, Dekker Pálné, Donozslovits Vilmosné, Hauke Imréné, Halm Ervinné, Halm Ottóné, Korányi Ferenczné, Jankovits Dusánné, Preszly Jánosné, Poockay Sándorné, Paul Kálmánné, Stuez Béláné (Bezdán), Schöffl Károlyné (Eszék), Tárczay Dezsőné, Topits Rezsőné, Tárczay Pista, Trecsényi Károlyné, Temesváry Józsefné, Trischler Ferenczné, Tárczay Jozefina urasszonyok. Hauke Margit és Ica, Halm Olga, Hável Aranka, Preszly Nellyke, Lallosevits Jovánka, Poockay Margit és Mimi, Paul Mária, Schmidt Xandy, Városey Klemi, Korányi Irma és Etta kisasszonyok. Dr. Danninger Adám, Dekker Pál, dr. Donozslovits Vilmos, Hauke Imre, Halm Ervin, Halm Ottó, Jankovits Dusán, Müller Béla, Preszly János, Stuez Béla (Bezdán), Tárczay Mór, Tárczay Dezső, Tárczay Pista, Temesváry József, Trecsényi Károly; dr. Aszt Vince, Csávosi Lajos, Falcione Lajos, dr. Falcione Árpád, dr. Fratricsevits Pista, dr. Gaál Pista, Késmárky József, Késmárky Béla, Konyovits Antal, Kohut Ödön, Kohut Kálmán, Lederer Pál, Lallosevits György, Orosz Árpád, dr. Pastrovits Iván, Ribiczey Kálmán, Scherer Rezső, Tunner Nándor, Vuits Bránkó urak.

* **Rajzkiállítás.** A zombori m. kir. állami főgymnasium tanuló ifjusága folyó hó 8-án és 9-én rajzkiállítást rendez. Az említett két napon a kiállítás megtekinthető d. e. 9-12 ig és d. u. 3-6-ig

* **Ünnepély.** A helybeli főgymnasium f. hó 8-án d. e. 9 órakor az önképzőkör, gyorsíró kör, és gymnasiumi dalárda közreműködésével ünnepélyt rendez. A változatos és érdekesnek ígérkező ünnepélyre föl hívjuk a közönség figyelmét.

* **Június 8 — a Sikarában.** Lapunk múlt számában jelzett. — a zombori r. k. tanító-testület által június hó 8-án a Sikarában rendezendő gyermek-juniálisra és iskolai ünnepélyre a következő műsort vettük: I. 1/2 8 órakor szentmise. II. 8 órakor a Szent-Háromság-terén az összes növendékek, a zombori zeneiskola növendékei fívókarának kísérete mellett, éneklük a „Hymnus-t. III. Utána a Trefort-utca, Erzsébet-körút és Bezdáni uton át kivonulás a Sikarába zenekissérrel. IV. Sikarában játék délig. V. Déiben ebéd, utána pihenés. VI. 5 órakor „Koronázási és milleniumi emléktünnepély“ e soronban: 1. „Királyhymnus“ — éneklük az 5. és 6. osztály növendékei 2. „A csintalan és rendetlen gyermek“, szavalják: Mészáros Márta, Nikolics Zsófia, Tóth Margit, Krummerkromer Matild 1. o. t. „Dala hazáról“, szavalja Ferencsik Renata 2. o. t. 3. „A bátor katoná“, szavalja Dekker Pál és Nebl József 1. o. t. „Otthon“, szavalja Türr Andor 1. o. t. „Falu végén“, szavalja Rajesics József 2. o. t. „Ha magyar vagy“, szavalja Bárczy Géza 2. o. t. 4. „Magyar vagyok“, szavalja Mihályi János 1. o. t. 5. „Mi a haza?“, szavalja Buják Péter 2. o. t. 6. „Talpra magyar“, szavalja Rziha Lajos 2. o. t. „Az én hazám“, éneklük a 2. oszt. tanulói 7. „Szent koránk legszébb gyöngyei“, szavalják: Argay L., Grüber J., Radicevics S., Petres A., Hirmann G., Köszeghy L., Benya A., Bandl F., Dózsa J., Gínál F., Lukásevics A., Horvátovics S., Kandler I., Herczeg I., Páncsics I., Röhrig O., Schützler D., Segetz I. 3. a) o. t. „Mikor imádkoztok“, éneklük a 3. a) oszt. tanulói 8. „A haza“, szavalják: Kerekes Zoltán, Kollár Aurél, Kalesán János, Kovácsics Czézár 3. b) o. tan. „Imádkozni megtanított jó anyám“,

éneklük a 3. b) oszt. növendékei 9. „A hazáról“, szavalja Szauberhorn Károly 4. a) o. t. „Nagy a világ, kiesny benne a hazám! Árpád apánk“, éneklük a 3. a) o. tan. 10. „A kis huszár“, szavalja Horváth István 4. b) o. t. „Huszár vagyok“, éneklük a 4. b) o. tan. 11. „Ebredés“, szavalják: Magyar Máté 5. és Papp János 6. o. tan. „Járjatok be minden földet“, éneklük az 5. és 6. oszt. tanulói 12. Alkalmi beszéd, mondja Petényi József tanító, 13. „Hymnus“, éneklük az összes tanulók. 14. Tornajátékok, Rendezi Kolozsvári Béla tornatanító. 15. 8 óra után tűzijáték. Rendezi Czinkler Gyula tanító. Utána táncz. Szívből kívánjuk, hogy e szép és tanulságos, észre szívre, felnőttekre és gyermekekre egyaránt emlékeztetőnek ígérkező ünnepélyen nemcsak az érdeklődő közönség legyen szép számmal, de legyen jelen a júniusi nap teljes pompájával, melegével, derűjével, mosolyával.

* **Adomány.** Császka György, kalcsoai éresk a zentai katolikus legényegyletnek 400 koronát adományozott.

* **Államsegély.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter az ó besei községi iparostanonciskola részére 500 korona államsegélyt adományozott.

Jegyzőválasztás. Bács-Kula község jegyzőjévé Borovinszky Gyula, kerynyajai jegyzőt a vármegyei jegyzői kar kiváló jeles tagját választotta meg.

* **Trachoma tanfolyam.** A bácskai orvosok részére augusztus hónapban 10 napig tartó trachoma tanfolyam lesz. Jelentkezni július hó 1-ig lehet.

† **Halálozás.** Vidovits Bonaventura, nyug. kabaji főgymnasiumi igazgató, 64 éves korában Nagyváradon elhunyt.

* **Zeneestély.** Harczenberger Sándor zenekara Kőbliczky András karmester vezetésével, minden vasárnap, kedden és csütörtökön, a Vadászkiért kertjében zeneestélyt ad.

* **Cukorgyár a Bácskában.** Megrituk nemrég, hogy Uj-Verbászban, Bács megyében szövetségi alapon álló nagyszabású cukorgyár építést tervezik. A cukorgyár létesítése érdekében az érdekeltek a múlt héten értekezletet tartottak, amelyen körülbelül háromszázán jelentek meg, többek között dr. Széchenyi Tamás főszolgabíró, Rácz György főbírtokos, Csapkovits György, Piret báróné feketehegy uradalmainak főintézője, Kürschner Rezső guschenbauchi cukorgyáros, továbbá: Ó-Verbász, Kis-Kér, Ó-Kér, Soóve és Torza községek előljárásúja s számos fölbirtokos. A szerződés egyes pontjai körül élénk vita fejlődött. Miután az egyes pontok elfogadtattak, Wagner J. György uj-verbászi jegyzőt felhívta a jelenlévő bírtokosokat, hogy kezdjék meg a répatermelésre a jegyzéseket, melyek sorát Rácz György 100 holddal, Csapkovics György 150 holddal nyitották meg. Utólag Acószdy Béla, mint a gróf Zichy-féle topolnaji uradalom igazgatója 300 holdat jelentett be. Az uj-verbászi cukorgyár érdekében, annak idején Rombay Dezső, volt bácsvármegyei gazdasági egyesületi titkár agítált és Bácska minden nagyboll gazdáját és a megye járási központjait felkereste az ügyben. Most pedig Rácz György b.-kurai nagybirtokos vetette fel ismét az eszmét és az értekezleten hosszasan és behatóan fejtegette, hogy Bács megye talaja mily alkalmas a cukorrépa termelésére s így meg vannak a feltételek a cukorgyár létesítésére. Különösen hangsúlyozta, hogy a kivándorlási apostolok munkája is sürgeti, hogy a népnek új keresetforrást biztosítsunk. A gyár helyéül Uj-Verbászt ajánlotta, de ezzel szemben az ó-besei járás gazdái mozgalmat fognak indítani, hogy a cukorgyár a régi tervezésnek megfelelően Ó-Beesre kerüljön.

* **Bácska sem Kánaán már.** Az utóbbi napokban — mint az „Ujvidék” írja — 1150 munkás vándorolt ki Bácskából; nehogy azonban a dolog feltűnő legyen, nem valamennyit Budapest felé, hanem Csabán és Hatvanon át vettek ki az országból. A kivándorlók jobbára Szeghy, Feketehegy, Verbasz, Kula, Soóve és a környék községeiből valók. A kivándorlást Jöckel Henrik szeghyi lutheránus tanító közvélőli, ki ebből a célból az egész ügynökséget tart fenn, s már vagy fél év óta akadálytalanul űzi a töborzást.

* **Házasság.** Gronostovi és krompachi Kónidész Sándor m. kir. honved-husár főhadnagy a napokban esküdött örök hűséget öv. Milassin Zsigmondné úrnő bájos leányának, Adrienne úrhölgynek Baján.

* **Bajai diákok az országos tornaversenyen.** A bajai áll. tanítóképzőintézet derék növendékei a Budapestben megtartott országos tornaversenyen hirt és dicsőséget szereztek a városnak. Az ország 86 résztvevő intézete közül 3 ik helyet foglalta el. Az első díjat, a selyem zászlót bír a szabadkaiak nyertek el, viszont a bajai képezdészek 2 első érmet hozták haza dicsőségük színelvőrel. A nyertesek névsora a következő: A két első érmet és könyv jutalmat Richter József IV. oszt. t. j. fűggeszkedésért, a másikat Pápai János futásért kapta. Négy kisebb ezüstérem jutott Wittmann Zoltán, Richter József, Szikora József és Szlavka Samunak. Ezenkívül 12 ön bronz érmet nyertek. A győztes fiúk szerint azért jöttek haza Budapestre, hogy a górhajálománál nagy közönség az intézet összes növendékei és a tüzoltók zenekara várta a hazatérő tornászokat. A hajóból való kiszaláskor lelkesen megéljenezte őket a közönség aztán, vig zenezővel vonultak be a városra végig az intézetben. Az intézet épülete előtt várakozó szépszámú közönség szintén lelkesen szívólt üdvözölte a diákokat, kik betérve étemükbe alaposan hozzáláttak a vacsorához.

* **A ragadós állati betegségek állása** Bács Bodrog vármegyében május 29-én. Veszettész: apatiné j. Apatin 1 u., bácsalmási j. Matheovics 1 u., hód-sági j. Rácz-Militics 1 u., topolyai j. Kis-Hegyes 1 u., O-Moravicza 1 u., zombori j. Bezdán 1 u., Kornája 1 u., Kollut 1 u., Takonykór és börtörög: titeli j. Mosorin 1 u., topolyai j. O Moravicza 1 u. Rühkór: bácsalmási j. Rém 8 u., bajai j. Csávoly 4 u., Felső Szent-Iván 4 u., őbeosei j. Petrovzselló 1 u., zentai j. Mohol 1 u., zombori j. Bezdán 2 u. Sertésorbanéz: bácsalmási j. Mélykut 1 m. bajai j. Csávoly 4 u., Sertésvész: bácsalmási j. Bácsalmás 6 u., Mélykut 1 m., bajai j. Borsod 1 u., hód-sági j. Bogyán 1 u., kulai j. Kula 1 u., újvidéki j. Temerin 1 u., zombori j. Krusevlya 5 u., Zenta v. 1 sz.

* **Egy község elismerése.** Blum Salamon, verbászi ízr. néptanító, a folyótanév végén nyugalomba vonul. Jóllehet már 50 évi szolgálata van, még sem kaphatja meg teljes fizetését a nyugdíjba, mivel az országos nyugdíjtörvény szerint a régibb tanítóknak csak 1870 től számítatik a szolgálati idejük. Ezért a verbászi ízr. hitközség elhatározta, hogy a nyugdíjazandó érdemének elismeréséül az évi nyugdíját a teljes fizetés összegéig a sajátjából kiegészíti s a szabad tanítói lakást még további 5 évre meghagyja neki.

* **Selyemfonók felállítás.** A selyem-tenyésztési felügyelőség Szabadkán selyemfonódat szándékozik felállítani. Ily fonódatok állítanak még föl vármegyénkben Tifelen, O-Becsén és Új-Veházon. Az előmunkálatai, melyek már folyamatban is vannak, Tóth Ignác selyemtenyésztési felügyelőség szakmérnök vezeli. Mi ezen jó forrásból eredt hírnek csak örülnünk, mert így megyénkben, az életnek ismét újabb pezsgése várható.

* **Czigányok bosszúja.** B-Topolyán a napokban egy cigánybanda ültötte fel lábóráit, melynek tagjai több helyen lopást követtek el; ezért a községhezára idéztettek s a tolvajok fejét lebereltették, mire szabadon bocsátották. A cigányok nem tudták elfelejteni a rajtuk esett szégyent s éjjel a községre lopódván, két községre kelnak a vizet megmérgezték. Másnap e viz élvezetéről 5 ember halálát lelta. A c. önkörségnek sikerült a cigányokat elfogni, kiélné nagy mennyiségű strychnint, arzenikt és másféle mérgeket találtak.

* **Platz Bonifác dr. levele.** Dr. Platz Bonifác szegedi tankerületi kir. főigazgató a szabadkai főgymnasiumi ifjusághoz az országos tornaversenyen általa elért győzelem alkalmából a következő megleghangu levelet intézte: „Legnagyobb örömmel tölt el azon fényes győzelem, melyt a szabadkai főgymnasium ifjusága az országos tornaversenyen aratott. Diadalmasan ragadta el az ország egész ifjusága elől a győzelmi zászlót s a babérnál drágább ereklyeként hozta azt otthonába el, hogy a jövő éveknek nemzedéke a jelen kor fegyelmeztet erős és bátor ifjaitól tanulja meg azt, miként kell a győzelem pálmájáért harcolni. Üdvözlöm a győztes ifjakat. Ugy tekintem e diadalt, mint öntudatos előkészületet az élet küzdelmeire, melyekben csak fegyelmeztet, munkabíró s a kitűzőtől cél után egész erővel törő lélek arathat babért! Grízze az ifjuság és zászlót feltékenyen, mert elvesztése a mult fényének elhomályosulása volna. Köszönöm nyílvánitot Matkovics Miklós tornatanító urnak is. Kéréséskivül nagy részben az ő érdeme ifjuságunk győzelme. Felhívom a t. igazgatót, hogy a tornatárnárral és az ifjusággal e soraimat közölje Szeged, 1901. évi május hó 28-án. Dr. Platz S. k.”

* **Nagyothalóknak!** Egy gazdag úrnő, a ki Dr. Nicholson mesterséges tüdőbja által nagyothalásból és tüdőzúgásból teljesen kigyógyult. Intézetének 25.000 forintos ajándékot adott új ezébből, hogy olyan siket és nagyothaló személyek, kiknek nincs módjukban a tüdőbokat megszerezni, azokat ingyen megkaphassák. Levelek: 6240. sz. alatt Nicholson „Longeott” intézetének Guncsburgh, London, W. címzendők.

* **Margit-Crème.** Kevés hölgy van az országban, ki a Földes Kelemen híres aradi gyógyszerész ezen kiváló arckenőcsét ne ismerné. Ugyanis az összes szépitő szere között a Földes féle Margit-krém örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen ártalmatlan, sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a bőr mindennemű tisztátalanságát, széplőt pattanást stb. néhány nap alatt eltávolítja és az arcot széppé, üdévé várszolja. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél és minden gyógyszerésztáiban. Utánzatoktól óvakodjunk.

)(**Jótekönyvezélu államsors-játék.** Mint az előző években, ez idén is nagy jótekönyvezélu államsorsjáték tartatik. Ezen sorsjáték tiszta nyereséményeiben következő jótekönyvezélu intézmények részesednek: 1. a gyagyalan állami tisztviselőik özvegyei és árvaik segélyezésére szánt alap, 2. a budapesti VIII. ker. általános jótekönyveségi egyesület (Budapest, Baross-utca 67.), 3. a Nyitra és vidéki szegénysegélyző keresztény nőegylet, 4. a pozsonyi „Stephánia” árvaház, 5. az általános (budapesti) egyetemsegély egylet, 6. a katolikus munkásoket védő egyesület, 7. a budapesti tanítók segély-egylete, 8. a szent-Vitusról nevezett horvát vakok intézet, 9. a budapesti önkéntes mentő-egyesület, 10. a budapesti „Fröbel” nőegyesület a jövedelem egy-egy tízed részében. A játékterv nagyon kedvező esélyekkel kecsegtet, a főnyeremény 150.000 korona,

az összes nyeresémények 365.000 koronára rugnak. Sorsjegyek 2 frtért kaphatók minden só- és adóhatalnál, a legtöbb postahivatal és dohánytözszéden. A húzás már f. é. június hó 28 án történik.

)(**Az idegek legjobb erősítőszere.** Az idegbajok a természetes követezőményei az idegek gyengülése, vagy túlingerlésének. Sok szert kísérletet meg ellene, amelyek átmeneti könnyebbülést szereztek, de eddig egynek sem voltak oly gyors és tartós eredménye, mint a minőket a Pink-labdaesok elérték. Ezen gyógyszer, az idegek leghatalmasabb erősítő szere, egyuttal erőlyes megújító hatással bír a vérre, mert tisztítja és gyarapítja azt. Ezzel verszegényseg sápkor, gyomor- és bélbajok, rheuma, és ugy a

Hausbauer Terez asszony, egy lénykép után. férfiak, mint a nők általános gyengeségei gyorsan gyógyíttatnak. Hausbauer Terez asszony nőszabónő München klasztrasse 19/III. a Pink-labdaesokt használta és az alábbiakkban közöljük azon levelet, amelyet ő nekünk gyógyulásáról ír. „Hét év óta — írja — voltak fájdalomaim az altestet különböző részeiben, a keresztcsontban és az oldalaimban és minden alkalmazott szer csak negatív eredményt adott. Ezen bajok bizonyára az idegektől származnak. Miután az újságokban olvastam mily hatásosok voltak a Pink-labdaesok hasonló esetekben, elhatároztam magamat arra, hogy ilyet veszek. Mondhatom önnek hogy miután az előirt kezelésre a Pink-labdaesokkal követtem minden betegségeim teljesen megszűnt. Főképpen altesti bajaim melyek a legamkacsabbak voltak, eltávolíttattak. Remélem, hogy az én példám sok asszonynak, akik hasonló helyzetben vannak, hasznára fog válni. „Azok, akik a Pink labdaesokot ugy alkalmazták, mint Hausbauer asszony hasonló eredményeket is fognak elérni. A Pink-labdaesok kapható minden gyógyszerésztáiban valamint az ausztriai magyarországi főraktáiban Török J. gyógyszerésztáiban Bpsten, Király-utca 12. sz. dobozonként 1 frt 75 krért vagy 6 doboz 9 frtért.

Levelezés.

Schulbruderek Bács-Topolyán.

A Schulbruderek még be sem tették lábukat Bács-Topolyára az ottani világi tanerőknek már is sok kellemetlenség okoztak, vagy jobban mondva nem ők, hanem az ő érdekök szempontjából az ottani egyházi előjárás, mely megmutatta, mostani eljárásával is, hogy a világi tanítókat mindenkor csak mostoha gyermekeinek tartja.

Midőn ugyanis a Schulbruderek behozataláról volt szó, épen az egyháziférfiak voltak azok, kik azt hangoztatták, hogy a Schulbruderek közül kettő hajlandó kijárni a külső iskolába is, s most, hogy a Schulbruderek elővetele közel van, a világi tanítókon lőnek egyet, s kettőt azok közül helyeznek ki a külső iskolába.

Micsoda eljárás ez?! Az érdem jutalma, talán hogy annyi hosszú éveken

keresztül iparkodott valaki kötelességét pontosan teljesíteni, hogy annyi éveken keresztül iparkodott valaki előjárójának nem csak engedelmeskedni, de kedvében is járni?

No köszönik az ilyen jutalmazást bármely hivatalnál is, különösen akkor, ha olyan körülmények forognak fenn mint iten is egyik tanítónál, ki hosszú éveken keresztül rávergődött, hogy a belső iskola mellett családjának megfelelő lakáscsokkát keserves fáradság útján szerzett, s mégis mostan majd a Schulbruderek kedvéért esőben-hóban, hidegben-melegben a topolyai gidres-gödörös járdán ki kell neki járni a külső iskolába.

A másik méltatlan intézkedés az, hogy egy tapasztalt 30 éves ügybuzgó tanítót, helyeznek át a Schulbruderek kedvéért, nem csak megszokott tantermből egy másik tanterembe, hanem a megszokott osztályok tananyagának földolgozása helyett egy másik osztály tananyagának földolgozását bízzák rá. Ez által ki lesz véve az elemi iskola V. VI. osztályának tanítása a világitanítók kezéből és a Schulbrudereknek lesz átaládvá, mint a világitanítók arra képtelenek volnának. Ennek az eljárásnak ismét nem értjük az okát, annál kevésbbé, mert az a tanító, ki eddig a IV. V. VI. osztályt tanította, mindenkor megfelelt kötelességének s nemcsak az egyszerű szűkölnél, de az egész intelligenciával is nagy elismerésnek és tekintélynek örvend. Vagy talán épen az bántja az igen tisztelt iskolázási főnököt, hogy a fentemlített 30 éves tanító, ki négy gymnasiumi osztályt is jelesen végzett: több intelligenciával s nagyobb társadalmi körrel bír mint ő? Vagy minek tulajdonítsák a tanítók azt az egész eljárást, melyet most adminisztrátor úr az egész ügy bebonyolításában követ, minek tulajdonítsák különösen azon körlevélnek, melyben ezen dolgok velük közölve lettek azon büszke hangját is mely így szól: „ezen megmásíthatlan határozatot. . .“?!

Már tisztelettel kérjük; hát az iskolázásnak van megmásíthatlan határozata? . . . Hát az iskolázásnak nincs felsőbb hatósága? . . . Vagy talán ez az egész intézkedés csakugyan a felsőbb hatóság tudta, beleegyezése, sőt akaratával történik? . . . Nem akarjuk elismerni, hogy ez csakugyan a felsőbb hatóság tudtával történik, mert eddig még nem ismerünk olyan hatóságot, mely hatóság évek hosszú során át buzgón működő munkását a szegénynek tette volna ki, mely hatóságot az évek hosszú során át buzgón működő munkását elkezeríteni törekedett volna, mely hatóság évek hosszú során át buzgón működő munkását jogaiban megsérteni iparkodott volna; sőt ellenkezőleg minden hatóság buzgón működő munkáit az évek hosszú során át fokozatosan elismerésben, megdicsőítésben, jutalmazásban, előléptetésben szokta részesíteni. Ez alkalommal sem hihetjük el azt, hogy a felsőbb egyházi hatóság akaratára nyilvánult volna a topolyai iskolázás intézkedésében, mert akkor a róm. kath. tanítóknak nagyon furcsa fogalmat kellene alkotni a felsőbb hatóság jóakarataról sértett jogaikban egy más hatóságnál kénytelenítettnek orvoslást szerezni, ámde felsőbb hatóságaik az ilyen

méltánytalan határozatról valószínűleg mit sem tudnak s akkor pedig az iskolázási hatóságnak nincs megmásíthatlan határozata.

Most egyelőre még csak jennyit, de a további fejlődéseket és változásokat figyelemmel fogjuk kísérni azokról s valamint arról, hogy a fölépült új iskolák feléne a tanügy érdeke szempontjából a szállásokon kellett volna épülnie, s ugyan- ezen szempontból valamint emberbaráti szempontból is a gróf Emusiczi pusztáján és Ujpusztáján régen rendszer iskolának kellene lennie, majd mások iskolái.

Colománus.

Városi ügyek.

Heincz Kálmán jelentése.

Heincz Kálmán Zombor szab. kir. város főszámvevője a következő jelentéssel terjesztette be Zombor háztartására vonatkozó zárszámadásokat:

Zombor szabad királyi város háztartásának 1900. évi zárszámadását, vagyonlellárát, továbbá az azzal kapcsolatos közevési, nyugdíj, kórház, szegény és szépiéletesi alap és alapítványok zárszámadásait van szerencsém tisztelettel beletjeszteni.

A háztartás zárszámadására vonatkozólag van a szerencsém a következőket előadni:

Az 1900. évre a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium által jóváhagyott költségelőrányszat szerint a födézet . . . . . 398,453 kor. 69 fil.

Városi pótdadó 182,000 kor. — fil.

Osszesen . . . 580,453 kor. 69 fil.

Mint rendes szükséglet . . . 579,016 kor. 29 fil.

Fődezeti többlet . . . 1,437 kor. 40 fil.

Ezen előirányzattal szemben a bevételre előirátott, mint

Rendes fődezet 687,472 kor. 91 fil.

Rendkívüli fődezet . . . 79,169 kor. 79 fil.

Osszesen . . . 766,642 kor. 70 fil.

Kiadásra előirátott, mint

Rendes szükséglet 640,452 kor. 56 fil.

Rendkívüli szükséglet 76,093 korona — fillér. 716,545 korona 56 fillér.

Mutatkozik fődezeti többlet . . . 50,097 kor. 14 fil

Az előbb elősorolt számadatokból kitűnik, hogy úgy a fődezet, mint a szükséglet emelkedést mutat, s így háztartásunk egyensúlyát fentartottuk.

A kezelés eredményeit van szerencsém a következőekben ismertetni.

A) Bevétel.

Az 1900. év elején maradt cselekvő hátralék 120,802 kor. 66 fil. tesz ki, melyből levonva a törléseket, azaz 1,959 korona 27 fillért Marad cselekvő hátralék . . . i 118,843 korona 39 fillér. 1900. évi előírás 766,642 kor. 70 fil. Osszes követelés tehát 885,486 kor 09 fil Ezen fentemlített követelés törlesztésére befolyt 734,098 kor. 36 fil. mely összegből 71 kor. 26 fil. túlfizetés levonása után fenmaradt, azaz 734,027 korona 10 fillér. Tehát maradt 1900. év végén cselekvő követelés 151,458 korona 99 fillér.

B) Kiadás.

Az 1899. év végén maradt szenvedő hátralék 57 korona 18 fillér. 1900. évi előírás 716,545 korona 56 fillér. Osszesen 716,602 korona 74 fillér. Levonva a lerovást 716,594 korona 34 fillér. Maradt 1900. év végén szenvedő hátralék 8 korona 40 fillér.

C) Pénzüri forgalom.

A bevétel összege 734,098 k. 36 fil.

A kiadás összege 716,594 k. 34 fil. 1900. pénzl. marad. 17,204 k. 02 fil., mely összeg az 1902. évi költségelőrányszatba beállítandó lesz.

A vagyonlellárra vonatkozólag.

A vagyoni állapot 1899. év végével szemben szaporodást mutat, nevezetesen a követelési állapot értéke 5.394,780 kor. 80 fillér, a tartozási állapot értéke 1.522,513 kor. 42 fillér.

Mutatkozik tiszta vagyon értéke 3.872,267 kor. 38 fillér, vagyis 1899. évi 3.830,229 kor. 82 fillér állapottal szemben 42,037 kor. 56 fillér vagyon szaporodás.

Az anyagok és természetmennyek készletét a vagyonlellár (követelési állapot XX. folyó szám) tünteti fel.

A háztartással kapcsolatosan kezelt többi alapok és alapítványokra vonatkozólag a szükséges felvilágosítások az illető zárszámadásokban foglaltatnak.

Midőn a mellékelt zárszámadásokat és mellékleteit van szerencsém beletjeszteni, tisztelettel kérem a tekintetes Tanácsot, méltózlással azokat elfogadni, 15 napi közszemlére kitétetni, s a törvényhatósági bizottságnak előterjeszteni és a törvényhatósági bizottságnak határozatait az 1886. évi XXI. t.-czikk rendelkezéseinek megfelelőleg jóváhagyás végett a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium, illetőleg a vallás-és közoktatásügyi miniszteriumhoz felterjeszteni.

Zombor, 1901. évi április hó 28-án.

Heincz Kálmán.

Csarnok.

Anyai látogatás.

Négy kis ágy van a gyereksobban,
Négy beteg gyerek a négy kis ágyban,
És te messze idegenbe tölűk,
Ugy kapod a htreket földűk,
Hogyha egyről orvosa lemondott,
Eljöhetsz, ha engedi a dolgod,
Eljöhetsz búcsúzni a fiadól,
Hogyha nincs elbadsod akkor,
S nem kell épen asznap énekelned
Finnm Rössit vagy a Fejedelmet.
És ha a halál előtt hegyelmet
Nyert a nekisánt kis árva gyermek,
S ő ellán a kis ágyfejekől,
Te is elkössöns a gyerekeidől,
Utra kélsz a vérsnek anygaldval
S aki lát ast hédési magdban:
Milyen baj lehet megini a háznd,
Hogy az anya itt jári a fiánd?

Patay Sándor.

Csillagos úr.

Életkép 1901-ből.

Csillagos úr, ha galád is az úr, nagy az érdeme önnek:

Hogyha kigyelmed nincs : nincsen e kis
(S a szatirát hajdan s mindig — de keresve
Mert keserű; s ami rossz máj és vese van —
Nem veszek én minden tárgyat tollamra,
Csak minek érdeme nagy s — nol kegyed-
[nek az érdeme szörnyű!]
Csillagos úr, ünnek köszöni szatirámát e
Mindenféle e r é n y kitelik a kigyelmed
Ünnepeket rendez s a hazát poharazva
És kidicsér mindent, amiben hasznát szí-
Csillagos úr ír is -- ami önt kopaszodni
Mert szörnyű, amit ön szörnyűn izzadva
Nincs keze, nincs lába, amit ünnek a tolla
Ámde van egy, amiben ritkítja a tolla a
Hallatlan b a d a r az, ahogy innen is on-
No — nol ne bújjon el úgy! (mint tenni szo-
Tartsa a szép arcját, héd festem már le
Csillagos úr h a z a f i ; száz korcsma reá
Ahova sűrűn járva — leissza magát a
Csillagos úr X.-nek „tetszik“ mivel őt ki-
(S hogy csúffá így lett, X nem, de hogy is
Csillagos úr ugyanis rongyot mond drága
Csak hogy a rongy-gazdát hizelegve leküsse
Csillagos úr így ír s nincs szent, nincs
Amiről ő ittas szavait kinyomatni ne mernél
Csillagos úr h a z u d o z ; ez az egy, ami-
Majd dicsér hazugan — s hazugan leta-
S így számít : „Mit bánom is én, ha az
Bűnömet, hogyha magam — hazudozva
Úgy sincs más hatalom, csak a korcsma,
Megkapjam magamét — s Isten, jó rend
Hát hazudok rendre, tudom én, hazudozva
Könnyen élél, látom, konczát megkapja
Kész szatirám ; leteszem tollam s pihenek
A mi korunk sem lesz az utolsó, mert no
Érdeme : ő szülte — Csillagos úr — ke-
[gyedet...]

Láng A. József.

Ami természetes.

Izléses butorzatú jólétre való szalon, vastag süppedő szőnyegek. Esti 9 óra. A nagy tükör előtt Ragayné áll báli toleltben, idegesen igazgatja a mellesokrát, a mely semmikép sem akar úgy állni, a hogy ő akarja. Az asszony divatos szépség, — pedig alapszabán csinosnak is alig lehet mondani, csakhogy azok közé a nők közé tartozik, akiknek az a legfőbb erényük, hogy pompásan tudnak öltözködni s a ruháik színét megválasztani. Középtermű, remekül fest a csipkével díszített krémruhában. Altalában a báli toleltben valami diszkrét egyszerűség van.

Dióbarna szeméi vannak Ragaynének. Ezek a szemek nem mondhatók ép barátságosnak, vagy talán megnyerőknek. Idegesen mozognak mindig, úgy hogy az ember kellemetlenül érzi magát e szemjüket hatása alatt.

Ragayné végre még egyet boszusan igazít a mellesokron, ebben a pillanatban belép a férje, aki miniszteri osztálytanácsos. Magas, szikár, enervált tekintetű ur, egész lénye, megjelenése a tipikus bürokratára vall. Oly hangon beszél mindenkivel, a feleségével is, mintha valami statisztikái kimutatást olvasna fel.

Ragay frakkban, bejő a szalonba. Türelmetlenül:

Végre! Végre! Hála istennek, hogy elkészültél.

Ragayné hidegen. Nos?

Ragay: lellem, igazán nem értem, mit jelent most ez a „nos“.

Ragayné. Azt kérdelem, hogy mit akarsz te?

Ragay, fanyar mosolylyal: Akarni? Én. Nem semmit sem akarok! Csak boldogságomat bátorodom kifejezni afflőtt, hogy végre valahára három és fél órai öltözködés után elkészültél. . .

Ragayné gúnosan: Lám, lám, mily pontos az órád!

Ragay ridegen: A hangod lehet gyönyörlőd. Megszoktam már tizenhat esztendő alatt. Am ezzel nem bizonyítod be az ellenkezőt. Pontban fél hatkor kezdte öltözködni.

Ragayné (egykedvűen): Nos? . . .

Ragay (izgatottan): Te, te, most már teljesen elég a te nosoiddal. Érted?! Nem tudom, melyik színházban lestéd el a hősnő ajkáról ezt a szót: (csipősen:) Hidd el, ügyetlenül ejted ki.

Ragayné (felkacag): Ah! ah! Kis kritikus! Ezt nem is tudtam! Erről az oldalról nem is . . .

Ragay (idegesen): Elég legyen már ebből a hangból. Értetted? . . . Kezdem nagyon, de nagyon unni ezt a beszédmodort.

Ragayné (egykedvűen): Hogy őszinte legyek, nekem ez mindegy, de egyébként is te proponáltad. Így van!

Ragay (türelmetlenül): Amit mondtam, megmondtam. Végre is azt hiszem az fog történni, amit én akarok.

Ragayné: És pedig? . . .

Ragay (boszusan): És pedig hozzá foglak szoktatni oly hanghoz, a melyet . . .

Ragayné (fel kacag): Nos, ki velem! . . .

Ragay (kitör): De most már ez több a soknál . . . Ez már igazán bántó dolog . . . Micsoda élet! Micsoda élet . . . (keserűen felkacag:) Aztán ily hangulatban mulatságba menni! Házibálba . . . A miniszteri tanácsosokhoz.

Ragayné: Értsük meg egymást: te akartad . . .

Ragay (izgatottan): Én akartam? . . . Én? . . . Hát azt talán nem mondanád hogy a saját jószántamból akartam? Mi? . . . Noblesse oblige . . . Tudod, hogy lelkem mélyéből utálok azt a szószátyár embert . . .

Ragayné: Akár csak én az asszonyt.

Ragay: aztán az a pompás vendégsereg . . . Mondhatom, hogy sokért nem

adnám, ha nem kellene soha életemben menni ezen emberek közé.

Ragayné: Elhíheted, hogy én is szerencsésnek tudom magamat, ha mem látom azokat a tehetetlenül puffeszkedő hülyégeket.

Ragay (nevetve): No az igaz . . .

Ragayné (felbuzdulva): Bizony igaz. Aztán az az önhitt ostobaság, vagy ostoba önhittség melylyel a miniszteri tanácsos ur neje mást akar ostobának linni.

Ragay (kacag): Enyje kis filozofus!

Ragayné (mosolyogva): Nem filozofok, a tiszta igazságot mondom.

Ragay. Hogy! hogy? . . .

Ragayné (gunynyal): ugy, hogy ő méltósága azt hiszi, hogy más is oly ostoba mint ő, hogy valódiának veszi az ékszeret, mint ahogy ő szeretné elhíhetni a vendégeivel.

Ragay (nevet): Pompás!

Ragayné. Hidd el, ugy van! Csupa hamis a méltóságos tanácsosné gyemántja, akár csak . . .

Ragay (mint előbb): No, te kis hamis . . .

Ragayné: Jól mondom én, akár csak a fogai.

Ragay: No szép kis menaszéria lesz ma ott.

Ragayné: Valóban jól mondtad: szép kis menaszéria: (hirtelen): De, hány óra van? Nem késünk el?

Ragay (higgadt bürokrata-hangon): El nem késünk, de mehetünk.

II.

Estély a miniszteri tanácsoséknál. A teremben egy csomó csinosan megfésült fiatal fogalmazócska, ezek a tanácsosnék csinálják a hönöröket. Lány kevés van. A tanácsos sorba jár mindenkit és agyonbeszél mindenkit. A társaság már együtt van, csak Ragayék hiányoztak eddig. Ezek is belépnek.

A tanácsos (Ragay elé siet): Áh, hozta isten kedves borátom . . .

Ragay (kifogástalan meghajlással): Tanácsos ur! . . .

A tanácsosné: Igazán már megjédtünk, hogy talán nem jöhettek!

Ragayné: Ó, méltóságos asszony, semmi sem tartott volna bennünket vissza . . .

A tanácsos: Valóban, hízlegősen nyilatkozik a nagyságos asszony . . .

Ragay: Csak a tiszta igazat mondja . . . Istenem hisz az embernek boldognak kell, hogy érezze magát ily diszes társaságban . . . S a ház úrnője . . .

A tanácsosné: Nos nem szabad, — itt van ám a felesége is, aztán majd lesz nemulass . . .

Ragayné (mosolyogva): Férjem is csak a száraz igazságot mondta. Bizony izgatottak voltunk már napok óta . . . Alig tudtuk bevárni a mai estét . . . Erthető is . . . Hogyne örölnék, ha ebben a megtisztelő és rokonszenves társaságban tölthetünk néhány órát. Ami csak természetes . . .

F. N.

Irodalom.

— A „Vasárnapi Újság“ június 2-iki száma 23 képpel, s a következő tartalommal jelent meg: „A magyar tanulók or-

szágos tornaversenye" (képekkel), Krécsy Bélától. — "Apám emléke." Költemény Sajó Sándortól. — Regénytár: „A halász regénye." Irta Szemere György (Neogrády Antal rajzaival.) — „Rejtelmes történetek: A Temple titka" (képekkel). — „A kis káplár. Rajz a bosnyák hadjáratból. Irta Abonyi Árpád. — „Hibás pénzmekek." — „Az új országház oroszánjai" (képpel). — „A rákszem." — „A műcsarnokból" (Gróf Károlyi István arcképével Richir Hermantól). — „A podheringi emlékoszlop" (képpel). Lehoczy Tivadartól. — „A román királyi pár találkozása a görög királlyal" (képpel). — „A temesvári kiállítás" képekkel a délmagyarországi gazdasági kiállítástól). — Irodalom és Művészet, Közintézetek és Egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok. — A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre négy kor., a „Politikai Ujdonságok" -kal és „Világkrónika"-val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklín-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker. Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap", legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 80 fillér.

— Mikszáth a Magyar Könyvtárban.

A Radó Antal szerkesztésében és a Lampel Wodianer cég kiadásában megjelenő Magyar Könyvtár pünkösdi (május) sorozata ismét szenzációs meglepetéssel elégti ki olvasói várakozását. A jó palócok nyomában közli most a vállalat (241—245. sz.) Mikszáth Kálmán legjobb regényét, a Szent Péter esernyőjét. Valósággal jelentős irodalmi esemény ez a Mikszáth-regény a M. K.-ban, mert egyértelmű azzal, hogy a legnagyobb élő magyar humorista, a kinek műveit eddig csak drága, diszes kiadásban lehetett megszerezni, most már minden magyar embernek közkincsévé válik a Magyar Könyvtár olcsó kiadása révén. Mikszáth csodás humora e regényében szinte korlátlanul buzug. A regény változatos epizódjait, a legszomorúbbakat is, megaranyozza a humor napsugara s olvasás közben, hol meghatoltan könyeznünk kell, olt s át-átesillan könyeinken a mosoly. Szent Péter esernyője Európaszerte szenzációs felhajtást keltett, csak most jelent meg angol nyelven is. — A pünkösdi sorozatban Mikszáth regényén kívül folytatja a vállalat a 240. számban a Magyar Könyvtár képes, magyar-razatos Petőfi kiadását, s közli Petőfi elbeszélő költeményeinek II. részét, Radó Vilmos bevezetésével és Telegdy László és Neogrády Antal képeivel. — A M. K. eddig megjelent számai részletfizetésre is kaphatók. Teljes jegyzékkel ingyen szolgál minden könyvkereskedés. Megrendelhető egyes füzetekként: Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) es. és kir. udv. könyvkereskedésében, Budapesten, VI. Andrásy-út 21. sz. alatt és minden könyvkereskedésben.

3943.
1901. tkvi.

Visszárverési hirdetményi kivonat.

A zentai kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Karakás Szimó moholi lakos végrehajtónak Moletás Nécző moholi lakos végrehajtást szenvedő elleni 1302 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék (a zentai kir. járásbíró) területén lévő

Mohol község határában fekvő, a moholi 1202. sz. tkjvben A 12054 hrsz. 1 hold 600 □-öl területű szántóra a visszárverést Karakás Szimó késedelmes vedő ellen Perics Zsiván gondnokolt érdekében dr. Hirmann Ferencz megyei ügyész kérelmére 762 koronában ezenel megállapított kikiállási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901. évi június hó 7-ik napján d. e. 9 órakor Mohol községhezánál megtartandó nyilvános árverésben a megállapított kikiállási áron alul is eladtni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 76 korona 20 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. tcz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. tcz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Zentán, 1901. április 22. napján.

Dobos,
kir. aljbíró.

Nyilvános köszönet.

WILHELM FERENCZ úrnak, gyógyszerész Neunkirchenben, (Asó-Ausriában), az antirheumatikus és antirhiritikus vértisztító tea feltalálójának, Köszvény és eszú (rheuma) ellen vér tisztítólag hat.

Midőn a nyilvánosság elé lépek, teszem ez egyrészt azért, mert kötelességemnek tartozom Wilhelm Ferencz neunkircheneri gyógyszerész úrnak legforróbb köszönet, mondani azért azok nagybecsű szolgálataikért, melyek, az ő vértisztító tea faldalma eszú-bántalmaimban tettek, másrészt meg azért, hogy ebben a bajban szenvedőket erre a jeles térfigyelmébe tegyem. Nem vagyok képezettségemben fájdalomt leírni, melyet teljes 3 esztendőn keresztül mindennemű időváltozások agyamban szenvedtem s mely szenvedésül sem a gyógyszer, sem a Bécs-melletti baden, kenes turod használata sem szabadított, tak meg. Almalanút hinykolódtam ételekenát ágyamban, kínzésem rosszabbodott és testi erőm fogyott. A fent em tettei teának 4 heti használata után nemcsak fájdalomaimtól szabadultam meg teljesen és most is, hogy már 6 hete nem iszom teát, fájdalomtól ment vagyok, de testi állapotom is javult. Erősen meg vagyok győződve, hogy mindenki, a ki hasonló bajban ezen teához folyamodik, úgy mint én is, annak feltalálóját, Wilhelm Ferencz urat, áldani fogja. II.

Kitűnő tisztelttel
BUTSCHIN-STREITFELD grófnő
alezredesné.

Minden háziasszony és anya

üdvözölhető, aki az egészség, takarékoság és józre való tekintetből a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé (mely csakis az ismert eredeti csomagokban valódi) használja.

Hirdetmény.

Gombos községében, a legélénkebb helyen 10 év óta fennálló és a legjobb hírnévnek örvendő

vendéglő,

hol jelenleg a magy. polg. olvasókör is van, 3 vagy több évre **hérbeadó**, eselleg **örök áron eladó**. A vendéglőhöz tartozik 5 szoba, 2 speisz, 2 konyha, 2 pincze, 2 nagy istálló, 2 kamara és egyéb mellék-helyiségek. Bővebbet

Szücs György
tulajdonosnál
GOMBOSON.

Egy csoda a Svájczból.

Alulírott czég küld minden akármilyen állásu egyének, utánvét mellett, alábbi a kereskedő világban eddig még nem létezett árért

csak három koronaért
vámmentesen 1 kilónő pontosan járó 24-órás lejáratu órát 3 évi jótállással.

Ezenkívül kap minden megrendelő egy aranyozott finom faonirozott óraláncot ingyen mellékelve. Ha az óra meg nem felel, úgy szívesen kicserélteik vagy az összeg visszaküldetik.

Egyedül megrendelhető

Sweizer
Uhren-EngrosEtablissement
Basel-Horbürg (Schweiz)

Küldethető, sok ezer teljes megelégedésre küldett szét.

Filipován

egy **gőzmalom**

2 malomkövel, 1 hengerszékkel, feherliszre is berendezve, igen jó koplátóval, kedvező fizetési feltételek mellett

eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

Græpel Hugó

gépgyáros **BUDAPESTEN.**

XXII. M. kir. jótékonycélu államsorsjáték.

Főnyeremény 150.000 korona.

Az összes nyeremények összege 365.000 korona.

Huzás már e hónap 28-án.

Az ezen sorsjáték után remélhető tiszta jövedelem Ő császári és apostoli királyi Felsege f. é. május 1-én Gödöllőn kelt legfelsőbb elhatározása folytán akként fog felosztalni, hogy: 1. a vagyonatlan állami tisztviselők özvegyei és árvái segélyezésére szánt alap, 2. a budapesti VIII. ker. általános jótékonyági egyesület (Budapest, Baross-utca 67. szám.) 3. a Nyitra és vidéki szegénységélyző keresztény nőegylet, 4. a pozsonyi „Stefánia“-árvaház, 5. az általános (budapesti) egyetemi segélyegylet, 6. a katolikus munkásnöket védő egyesület, 7. a budapesti tanítók segélyegylete, 8. a „Szent-Vitus“-ról nevezett horvát vakok-intézete, 9. a budapesti önkéntes mentőegyesület, 10. a budapesti „Fröhel“ nőegylet egy-egy tized részében részesíttessenek

Egy sorsjegy ára 4 koronával van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók: a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten, valamennyi posta- adó-, vám- és sóhivatalnál, vasúti állomásokon s a legközelebbi dohány lözsdében és váltóüzletben.

Budapesten, 1901. évi május hó 28-án.

A m. kir. lottójövedéki igazgatóság.

Házasulandók figyelmébe!

A fővárosi előnyösen ismert

Fodor József

● ● **butorgyáros-czég** ● ●

segédraktárail házbontás végett a következő évnegyedig (f. é. augusztus hó 1-ig) kiüríteni tartozik, a minélfogva elhatározta, hogy az óriási mennyiségben felhalmozott saját műhelyeiben készült butorzsait u. m. **teljes hálósobákat, ebédlöket és szalonokat** a fentnevezett időig önköltségen árusítja.

Elárusítási telep kizárólag:

V. Nádor-utca 2. szám (József-tér sarok.)

Kilünölt jó munkáért a legmesszebbmenő szavatosság nyújtatik. Szabad, márak engedény nélkül, s így tartatás ki van zárva.

Hirdetések

felvételnek legolcsóbb árak mellett
lapunk

kiadóhivatalában.

Aki vagyonát

legrövidebb idő alatt megduplázni, sokszorosítani akarja, használja a jelenleg kiválóan előnyös időpontot. — Lekülsmeretes tanácsot ad

DAS GOLDLAND

melléklet a österr.-ung. Finanz-Rundschau ez. laphoz, BECS 1., Graben 28.
Mutatványszám ingyen és bérmentve.

A magy. kir. államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-lőrut 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

gőzcséplő-készleteit, szalmakazalozóit,

„MILLENNIUM“

legújabb szerkezetű

fűkaszaló-, marokrakó- és kéveköto aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság reszcai mezőgazdasági gépgyárában készült 4 löreji gőzcséplő-készleteit, Sack rendszerű, aczélöntésű ekéfovel ellatott ekéit és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Képviselő: Batori Jenő Szabadka.

Huzás visszavonhatatlanul
1901 Junius 25^{én.}

Főnyeremény
30.000 korona értékű

ajánlja:

Concordia sorsjegyek á 1 korona.

Lugumerszky Plátó,
Nikolics István,
ZOMBOR.

Nyomtatványok Oblát Károly könyvnyomdájában
ZOMBORBAN.

intézetek, egyletek, lejszövetkezetek, ügyvédek, községek és kereskedők részére legelőször kaphatók

Hazai általános biztosító részvénytársaság.

Kindásolt.	Nyereség- és veszteség-számla.				Bevételek.				
1. Kárkiemlékek (felvételi költségekkel együtt):									
a) tőzbiztosítási üzletágazatban	784063	80							1873
levonva a viszontbiztosítók része	583544	29		160549	51				970455
b) jégbiztosítási üzletágazatban	157305	35							36043
levonva a viszontbiztosítók része	83192	41		72112	94				392337
2. Üzleti költségek (a viszontbiztosítók által megtérített költségek levonása után):									4118
a) tőzbiztosítási jutalékok	29960	13							20035
b) jégbiztosítási jutalékok	5249	23							19984
c) szervezési költségek	15877	23							45980
d) igazgatási költségek	17002	11							
e) adó és bányajuttatások	11245	41		82384	16				
3. Függő károk tartaléka:									
a) tőzbiztosítási üzletágazatban	69177	58							
levonva a viszontbiztosítók része	48142	06		19035	52				
b) jégbiztosítási üzletágazatban				5971	77				
c) halasztott károk				45980					
4. Díjtartalékok:									
a) tőzbiztosítási üzletágazatban				491047	22				
b) jégbiztosítási üzletágazatban				31427	07				
5. A viszontbiztosítók múlt évi díjtartaléka				296864	19				
6. Árleltam veszteség:									
örökösök után				6000	—				
7. Régi szervezési költségek leírása				73390	65				
8. A legyő üzletét letelege				67934	83				
				1335057	87				1335057
1. 1899. évi nyereség áthozat									1873
2. Múlt évi díjtartalékok áthozatala:									970455
a) tőzbiztosítási üzletágazatban									36043
b) jégbiztosítási üzletágazatban									392337
8. A viszontbiztosítók folyó évi díjtartaléka:									4118
a) tőzbiztosítási üzletágazatban									
b) jégbiztosítási üzletágazatban									
4. Múlt évi kárpartalékok:									
a) tőzbiztosítási üzletágazatban						100177	58		
levonva a viszontbiztosítók része						80142	06		
b) jégbiztosítási üzletágazatban									20035
c) balesetbiztosítási függő károk									19984
5. Díjbevételek (a díjbevételek levonása után):									45980
a) tőzbiztosítási üzletágazatban						1227618	05		
levonva a viszontbiztosítók része						1022304	81		205818
b) jégbiztosítási üzletágazatban						274121	38		
levonva a viszontbiztosítók része						151356	39		122775
6. Egyéb bevételek:									328088
a) értékpapírok után szelvények						24750	—		
b) kamatbevételek						8573	86		
c) különféle bevételek						6639	10		
d) költségmentesítések						87068	70		127061
									1335057

Vagyon.	Mérleg-számla.				Teher.				
1. Főzárkéslet 1900. december hó 31-én				65808	23				1000000
2. Postastáskárképnyrtár betét				5475	82				491047
3. Terveztelvi váltók				1917	62				31427
4. Értékpapírok:									
a) 500.000.— kor. n. é. belvárosi takarékpénztár 41/2%-os záloglevél á 99.— kor.	594000	—		605250	—				1905
b) függő kamatok	11250	—		54437	08				5971
5. Pénzintézeknél és társ. elhelyezett tőkék									45980
6. Kivonatok:									3000
a) társaságoknál	220796	78		602638	54				3760
b) képviselőknél	381841	76							67934
levonva a társaságok és képviselők követeléseit				165420	88				
				487217	06				
				1660156	41				1660156
1. Elsőbbségi részvénytőke						98209	44		
2. Tűzdíjtartalék						392337	78		
a) viszontbiztosítók díjtartaléka									
3. Jégdíjtartalék									
4. Függőben lévő károk:									
a) tőzbiztosítási üzletágazatban									
b) jégbiztosítási üzletágazatban									
c) balesetbiztosítási függő károk									
5. Tartalékok									
6. Nem vett osztalékok									
7. A folyó üzletét feleslege									

Budapest, 1900. év december hó 31-én.

Németh István,
főkönyvelő.

A „Hazai általános biztosító részvénytársaság“ igazgatóságának:

Kossuth Ferenc, **Tóth Pál,** **Freund Dezső.** **Gr. Benyovszky Sándor.** **Hentaller Lajos.** **Gompercz Emil.**
elnök. vezérigazgató.

A fenti zárszámadást és mérleget megvizsgálván, azt a törvényben és az alapszabályokban meghatározott elvek szerint készültnek és annak egy-egy tételét a fő- és segédkönyvekkel teljesen megegyezőnek találtuk.
Budapest, 1901. évi május hó 11-én.

A felügyelő-bizottság:

Holtay Pál,
elnök.

Dr. Unger Bernát.

Dr. Pekár Imre.